## Syna jeho jediného

Původ materiálu
Matěj Opočenský
Pořadí v lekci
29

### Téma

- Vztah Otce k Synu. V čem spočívá. Poslušnost, odvážná reprezentace Boha, jako Pána. (viz úloha V Boha Otce)
- Synovství Ježíše: jedinost, která je spíše jedinečností. Jedině On v pohledu křesťanského vyznání může zastávat funkci Syna Božího. Tak jako ho zastává v Starém zákoně vyvolený lid.

### Cíle

- Děti se učí o vztahu Ježíše k Bohu: Ježíš Boha dokonale a pečlivě poslouchá a následuje jako jeho syn. Nám lidem Ježíš ukazuje, jaký Bůh je a jak za ním jít.
- Dětem má být také zprostředkována zkušenost Hospodinova zájmu (milosrdenství) o svět. Tento jeho zájem (milosrdenství) byl jedinečně vyjádřen v Ježíši, jehož označujeme jako jeho Syna, Krista a našeho Pána.

---

# Pro učitele

Biblický text: L 20,9–20

### Poznámky k textu

#### K výpovědi

**Co znamená Boží synovství? J. M. Lochman vyzdvihuje tři aspekty:**

1. **Vnitřní rozměr Ježíšova synovství** — Ježíšova jednota s Otcem: Jednota vůle, jednání — v tom je Ježíš opravdu „jednorozený“, takový nikdo nebyl a není. Dobře to vykresluje celá desátá kapitola Janova evangelia. Zejména J 10,30: „já a otec jsme jedno“, anebo např. u Matouše 11,27. Ve Starém zákoně synovství Boží reprezentuje Izrael (Ex 4,22).

Hospodin posílá Mojžíše k faraonovi, aby mu řekl: Izrael je můj prvorozený syn. Proto ho propusť! (Podobně Oz 11,1 a Ž 2,7.)

Když je na Ježíše vztahováno synovství Boží, chce se tím za prvé vyjádřit víra, že Ježíš je vyvolen ke konkrétnímu úkolu. **K vysvobození člověka** (např. od svého vlastního zaujetí). A za druhé vyjádřit **jedinečný vztah Ježíše k Bohu**.

Ježíš tento svůj — úkol/vztah — nekřičí do světa, ale pokorně k němu směřuje. Markovo evangelium představuje Ježíše jako příběh Syna Božího. Je zřejmé, jak moc Markovi záleží na tom, aby Ježíšovo „synovství Boží“ lidé rozpoznali a vyznali, až je celý jeho příběh završen (Mk 15,39). Titul Syn Boží je pak krédem vyznávající církve. Těch, kteří v setkání se vzkříšeným vyznali Ježíše jako Krista a svého Pána. **V tomto smyslu je Ježíš Synem.**

2. **Vnější rozměr Ježíšova synovství** — Ježíšova služba a poslání: Ježíš přichází, aby proměňoval lidi kolem sebe. Vztahuje se k lidem. Ke společnosti. Neizoluje se, ale naopak přichází k izolovaným a ty přivádí do centra pozornosti a také do společnosti. Nepřichází, aby se povyšoval, ale aby se, když na to přijde, ponížil. A tak Ježíšova cesta je nakonec cesta oběti. V listě do Filip (Fp 2,6nn) čteme: „Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti

   podstoupil i smrt, a to smrt na kříži.“ To je Pavlovo vyznání víry prostřednictví starého hymnu. **V tomto smyslu je Ježíš Synem jednorozeným, jediným a jedinečným.**

3. **Navazující rozměr Ježíšova synovství** — Bůh na cestě k nám: Poslání a úděl Syna jsou spjaty s naším údělem: „Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé.“ (Mk 10,45) Ježíšovo dílo zde na zemi nebylo samoúčelné. Smiřuje člověka s Bohem. Díky jemu se také můžeme nazývat Božími dětmi.

   V celém tomto článku víry jde zejména o **vztah** Otce a Syna. Otec jako ten, který posílá svého syna do vod zemských, kde se prohání ledascos (například Livjátán) a syna, který tento úkol přijímá a neohroženě jde a razí cestu Božímu světlu, které má projasnit svět lidí. Jeho jedinost můžeme vykládat jako neopakovatelnost. Stalo se to jednou pro spásu člověka. Pro jeho vysvobození.

   Ježíšovo synovství chce říct: **Ježíš není obdarován v podstatě nějakou zvláštní mocí, ale zvláštní poslušností vůči Bohu!**

Tak jak se ukazuje v našem podobenství o zlých vinařích. Syn zde reprezentuje Otce, je mu věrný a připomíná lidu jeho původní určení. Návrat k Bohu, jedinému Pánu a od toho se pak odvíjí i to, jak se mají lidé mezi sebou a ke stvoření jako takovému chovat.

*Další informace můžete nalézt například v kázání Jáchyma Gondáše.*

**K příběhu**

Biblický text nám bude sloužit jako příklad Ježíšova povolání. Nechceme dětem podobenství dokonale převyprávět a vyhmátnout vše, ale vybrat z něj nosné pasáže pro výklad Kréda.

- **Milovaný syn**: Pro naši další práci bude nejdůležitější pasáž, která mluví o milovaném synu. Zde se ukazuje charakter vztahu Bůh a Ježíš. Bůh chce v tomto našem světě představit své dílo skrze povolané a milované. Ježíš poslechl a šel. Jedná jako milovaný syn.

  Ježíš zde reprezentuje v tomto smyslu Boží vůli dokonale. Šel i přesto, že ví, že ti před ním nebyli pochopeni a byli umlčeni. Celé se to neděje jen tak, ale proto, že Bůh miluje ty, ke kterým je syn poslán. Bůh se nechce ukázat jako despota, který likviduje toho, kdo se mu znelíbí, ale jako ten, který pro nejvlastnější záměr je ochoten obětovat i to nejcennější. Je zde ukázán rys Božího milosrdenství.

- **Ježíšova poslušnost** se ukazuje v celém jeho životě: Při pokušení na poušti, při uzdravování (to za kým Ježíš chodí, s jakými lidmi se stýká — přijímá všechny „mocné“ stejně jako „nemocné“), v kázáních, když se modlí v zahradě Getsemane a nakonec v celém pašijovém příběhu. Ježíš v celém svém životě sestupuje k těm, kdo ho potřebují, ale naráží u těch, kteří se sami stavějí na pozici majitele pravdy, majitele všeho s čím zacházejí (zde uvedeno stvoření — „vinice Boží“).

- **Ježíšova jedinečnost** je odhalena ve dvou směrech. Majitel vinice — Bůh — říká, milovaný syn a vinaři to vidí a volají to je dědic. Vinaři rozpoznávají, s kým mají tu čest. Ale místo, aby se zachovali: „Aha, měli bychom radikálně přehodnotit svůj pohled na svět“, se dovídáme, že se chtějí držet nastoleného kurzu. Na nějakou poslušnost a vděčnost Pánu Bohu za vinici kašlou.

  Jedinečnost se také ukazuje v závěru podobenství, kdy se mluví o **kamenu úhelném**. Je to kámen, který drží stavbu pohromadě. Stavbu, která je zde mostem člověka k Bohu. Bez tohoto kamene se celý rozpadne.

Ježíš toto podobenství vykládá veřejně, všemu lidu, je tedy na posluchačích, kdo a jak se v něm pozná. Kdo a jak v něm pozná **milovaného syna, kterého poslal Bůh**.

*Další informace k podobenství, které již ve vyprávění dětem nebudeme tolik akcentovat, ale mohou se hodit (převzato z webu katecheze — Podobenství o zlých vinařích, zpracoval Pavel Jánošík):*

**Klíčové pojmy, dobové a textové souvislosti**

Podobenství je především prorockým varováním před špatným chápáním toho, co je lid vyvolený, zvláštní. Nejde tu o předání štafety (Pán Bůh už teď není s Židy, ale s námi křesťany). V příběhu Izraele i v příběhu křesťanské církve běží o problém věrnosti a nevěry vůči Hospodinu a jeho smlouvě, o platnost zaslíbení, o aktuálnost soudu a milosti.

- **Jeden člověk vysadil vinici…** — Ježíšovým posluchačům to připomene notoricky známé podobenství: Hospodinova vinice (Iz 5,1–7), která někdy nenese ovoce, jak by měla, je Boží lid, Izrael. Vinice je symbolem toho, co náleží Bohu, co je od něj svěřeno do opatrování a péče. Takové svěřenství a obdarování zavazuje, protože vyvolení a pověření není v prvé řadě privilegium, ale úkol. Vinaři (tady vůdcové lidu), kteří dostali vinici do spravování a nesou za ni před pánem vinice odpovědnost, si ji přivlastnili (drze vyvlastnili), místo aby na ní pracovali s výhledem na odvod podílu ze zisku.
- Právě náboženští vůdcové, **velekněží a zákoníci**, se tady v příběhu evangelia, po Ježíšově vjezdu do Jeruzaléma, dostávají s Ježíšem do stále otevřenějšího a napjatého sporu: o Ježíšovu pravomoc (L 20,1–8), o původ jeho moci, o jeho poslání, o jeho identitu.
- **Služebníci**, které pán vinice posílá k vinařům (srv. 2Pa 36, 15–16): „Hospodin, Bůh jejich otců, k nim nepřetržitě posílal své posly, protože měl soucit se svým lidem i se svým příbytkem. Oni však boží posly zesměšňovali, pohrdali jeho slovy a jeho proroky prohlašovali za podvodníky, takže Hospodinovo rozhořčení dolehlo na jeho lid a nebyl, kdo by ho zhojil“.
- **To je dědic!** Podobenství odhaluje, k jak zhoubným koncům vede, když autority „vyvoleného a milovaného lidu“ (týká se samozřejmě i křesťanů) zapomenou, že stále trvá autorita pána vinice, neboli Pána nad lidem Božím. Problém křesťanů je, že podobenství posloucháme, jako bychom nestáli v zástupu okolo Ježíše, ale Ježíšovi po boku. Že se nám však pokušení stát se majiteli a vymazat fakticky autoritu Pána nevyhýbá.
- Závěr (či spíše „ponaučení“) podobenství o tom, že **pán ji sebere takovýmto vinařům — a dá vinici jiným**, je třeba vnímat podobně jako jiná podobenství, ne jako konstatování, co se stane s těmi, kdo Ježíše jako Božího Syna odmítají, ale jako varování

před nenaplněním, zneužitím Božího povolání. Zasahuje právě ty posluchače, kteří mají sklon vystupovat majetnicko–autoritářsky. U Lukáše následuje jejich ohromená reakce: „To přece ne!“ (srv. Ř 3,4. 6. 31) — odmítají, že by k něčemu takovému jako odebrání vinice mohlo dojít — a na to Ježíš znova argumentuje citátem o kameni, který stavitelé odmítli.

- **Kámen úhelný** — je pravděpodobně klenák (vrchní kámen, který drží pohromadě celou klenbu) nebo možná základní kámen, od něhož se měří úhly a vzdálenosti při stavbě — každopádně, když ho stavitelé zavrhnou, (škrtnou jako nehodící se — jako se nehodí Ježíš), rozsype se jim celá stavba.
- **Roztříští, rozdrtí… (srv. Da 2, 34nn: kámen bez zásahu lidské ruky roztříští hliněné nohy sochy, co se o ní zdálo Nebúkadnesarovi)** Obrazná prorocká řeč tady stvrzuje, že příchod Božího království je nezadržitelný jako padající kámen. Nejde o likvidaci lidí mocenskými prostředky nebo zázračnou přírodní katastrofu využitou božskými silami.
- Žalm 118,22–23: „Kámen, jejž zavrhli stavitelé, stal se kamenem úhelným. Stalo se tak skrze Hospodina, tento div se udál před našimi zraky.“

## Úskalí

### Článku

Z článku Kréda velice jasně plyne Ježíšovo synovské privilegium. Nepouštět se do polemiky s jinými náboženstvími. Představujeme a zvěstujeme Krista dětem. Můžeme si pomoci slovy z listu Židům (1. kapitola) „Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu…“ Pán Bůh do tohoto světa poslal mnoho proroků, my věříme, že v Kristu Ježíši jeho Synu se definitivně a jedinečně ukázala jeho vůle. Tahle cesta se pro nás otevřela.

### Příběhu

Pokud se rozhodnete převyprávět podobenství a na něm demonstrovat vztah, neakcentujte hrozbu „roztříštění o kámen úhelný“. Podobenství je psáno k určitým lidem. Vedoucím náboženské židovské obce. Určitým kruhům, které vystupují proti Ježíšovi — jeho zvěsti. Tyto kruhy vystupují z pozice majitelů pravdy, kterou si vynucují i násilím. Podobenství se proti takovému smýšlení obrací (viz výkladové poznámky k podobenství). V novozákonní době se také stále ještě jedná o „vnitronáboženský dialog“. Křesťané i židé sdílejí stejná Písma, liší se v pohledu na Ježíše a jeho „synovství“ a na to, co znamená pro vztah k pohanům. Problém „majitelé pravdy“ neukazuje jen na tehdejší představitele — není antijudaistické! Prorocké pojetí podobenství brání tomu, abychom se bezproblémově postavili po bok Ježíšovi a jako ty

problémové vinaře viděli jen v představitelích jiných náboženství, konfesí, zbožnosti. „Nepřijmout syna“ je trvalé riziko, které hrozí i křesťanům jinak vyznávajícím „syna jeho jediného“. „Zákonictví“ a „majetnictví pravdy“ jako postoj je záležitost, kterou Lukáš potkává a kritizuje už v rámci církve, byť to má v jeho evangeliu formu konfliktu Ježíše a izraelských.

Podobenstvím chceme dětem ukázat, že Ježíš zastává službu milovaného syna, který i když jde do nebezpečí, nevzdá se a s nadějí na úspěch zvěstuje Boží vůli. Jeho příchod má být oslavován. Nemá se stát hrozbou. Proto také „milovaný syn“ přichází na vinici jako čtvrtý. Je to oslava milosrdného Boha, který je trpělivý, ale také samozřejmě vyznává spravedlnost.

### Odkazy

#### Literatura

Lochman, Jan Milíč: *Krédo: základy ekumenické dogmatiky.* Praha: Kalich, 1996.

Rejchrt, Luděk: *Věřím: výklad apoštolského vyznání víry.* Praha: Kalich, 2012.

#### Internet

- Zlí vinaři (Bratrstvo 7/2005), Jánošík, Pavel: Podobenství o zlých vinařích (starší katechetická přípravka z cyklu Pozvání na cestu);
- *Syna jeho jediného*, kázání Jáchyma Gondáše;
- *I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho* (volný výklad Aleše Mosteckého; Bratrstvo 49/2008).

---

# Pro děti

## Pro mladší a starší děti

S dětmi budeme psát odpověď na dopis.

1. **Uvedení do tématu (motivační slovo) — babička s dědou píší dopis (převzato z kázání Kateřiny Roskovcové, s jejím dovolením jej zde uveřejňujeme)**

   *Uveďte vhodným motivačním slovem: Představte si (nebo jim ho dejte v obálce), že jste dostali dopis (popřípadě sms, email atd.) od babičky a dědy a v něm čtete:*

1. **Dopis od babičky a dědy:**

   Naše milá vnoučata!

   My dva, váš děda a vaše babička, jsme vás už dávno neviděli a stýská se nám po vás.

   Moc na vás myslíme a zajímalo by nás, jak se vám daří? Napíšete nám o tom něco? Jestlipak jste za tu dobu vyrostli? A o kolik centimetrů? Jak si vedete ve škole? Baví vás učení? Jestlipak jste se už něco naučili třeba o naší zemi a o jejích dějinách?

   A jak se máte doma? Pomáháte rodičům? Povídáte si s nimi a smějete se spolu? Nebo vás musí hlavně hubovat? Máte se rádi? Atd…

   Uděláte nám velkou radost, když nám odpovíte a napíšete nám o tom, nač tolik čekáme.

   Vaši, děda a babička, kteří vás mají moc rádi.

2. **Dětem se odpověď psát nechce**

   *V tomto bodě je na vás, jak dětem zprostředkujete nechuť na dopis odpovědět. Zde je uváděna jedna z možností:*

   Co s dopisem od babičky a dědy vnoučata udělají? Vezmou papír a pero a napíší odpověď? Když ale babička s dědou toho chtějí tolik vědět! Dá to práci, všechno poctivě vypsat. Napsat adresu, nalepit známku, dojít na poštu. Chce se dětem? Nebo jednoduše dopis založí do šuplete a nechají být? A nebo… ; ale taková vnoučata by nás překvapila: kdyby vzala dopis a roztrhala a zahodila jej do koše. Kdyby si řekla: Dědu a babičku to nemusí zajímat, co děláme. My se jim nebudeme zodpovídat. Nic to pro nás neznamená, že jsme jejich vnoučata. — Jak jsme řekli: To by byla překvapující a zlá odpověď. Co by pak s takovými vnoučaty měli babička s dědou udělat? Možná by je šlo ještě vychovat.

   *Na základě těchto nebo podobných otázek veďte s dětmi rozhovor, nebo přistupte rovnou k druhému bodu. Kdyby se děti rozhodly hned napsat, zkuste jim argumentovat tak, aby se jim spíš nechtělo.*

2. **Podobně píše a napsal dopis Pán Bůh lidem na celém světě, který nám přinesl Ježíš.**

V Bibli máme podobný dopis, nebo spíš podobenství, které řekl Ježíš. Mluvil o Pánu Bohu a světě. Z podobenství také můžeme slyšet, kým Ježíš je a jak dělá, co chce Pán Bůh.

Představte si svět jako nějaké místo — jako vinici. Tuhle vinici zbudoval Pán Bůh a pak se vzdálil (jako byli vzdálení prarodiče od svých vnoučat) a přenechal ji lidem, aby ji obdělávali. Pěstovali na ní víno a měli z toho radost. Měli se na ní také učit žít společně a mít se rádi. Pán Bůh to pro lidi zamýšlel jako takový dárek.

Jediné, co Bůh požadoval, bylo, aby lidé, kteří na ní pracovali, nezapomněli, komu za tu vinici vděčí, kdo ji postavil. Lidé měli odvádět Pánu Bohu podíl ze zisku (něco jako dárek). Nejde o dárek, jaký si dávají lidé mezi sebou. Jde spíš o poděkování.

Lidé na ní ale pracovali dlouho a Pán Bůh nikde. A tak si řekli, že na ně zapomněl a že si na ní můžou dělat, co chtějí. Na nějaké poděkování už nevzpomněli vůbec.

Pán Bůh, ale nezapomněl. Posílal k těm lidem své posly, kteří přinášeli dopisy, ve kterých se jim Pán Bůh připomínal a říkal jim, komu ta vinice opravdu patří. Lidem se to pranic nelíbilo. Už si zvykli, že takhle je to úplně nejlepší, bez něj. Vyhovovalo to hlavně těm, kteří na té vinici vládli. Těm se nějaký Bůh vůbec nelíbil, a tak když přišel první posel a vyřizoval tu zprávu od Pána Boha, vyhnali ho a další posly dokonce zabili. Ano i takhle zlí lidé mezi nimi byli.

Pán Bůh to ale přesto zkoušel dál, tak měl ty lidi rád, že jim to stále odpouštěl. Nakonec si řekl: pošlu k nim svého „milovaného syna“. S ním budou mít slitování, toho určitě poslechnou a uvědomí si, že ta vinice, na které pracují, není jejich. Že si tam nemůžou dělat úplně, co chtějí, nemají si nad sebou vládnout, nemají myslet jen na sebe, ale mají se mít rádi. Můj syn jim určitě vysvětlí nejlépe, jak se chovat k sobě a ke mně. Ostatně, kdo jiný než on by to měl zvládnout lépe.

A co udělal ten jeho syn? Poslechl a šel? Rozhodl se, že bude riskovat třeba i svůj život? Nebo se schoval za pec a dělal, že tam není. Nebo snad šel jinam a tam dělal ramena na ostatní lidi, vytahoval se a říkal: já jsem boží syn, mě musíte poslouchat, jinak vám můj bohatej fotr namele pusu! Čteme tam něco úplně jiného. Milovaný syn tam šel. Šel tam jako normální člověk. Na nikoho se nevytahoval a nikoho nezesměšňoval a ani ho nenapadlo někoho šikanovat. Byl v tom fakt jedinečnej! Nikomu před ním se to tak dobře nepovedlo.

A jak ho tedy přijali ti, kterým to měl vyřídit? Přijali ti lidé na vinici zprávu od takového syna?

Nepřijali… Nenechali ho ani moc dlouho mluvit a zabili ho. Řekli si: To je dědic! Když zemře i tenhle, tak to bude navždycky naše.“

Pán Bůh to tak ale nenechal. Těm zlým tu vinici vzal a dal ji jiným a zkusil to znovu a s dalšími lidmi. A zkouší to stále.

Zkouší to právě skrze toho svého syna, který sice byl zabit, ale jeho smrtí to neskončilo. Nechal tu zprávu, kterou můžeme číst stále a podle ní žít.

*Dovětek: Je to docela tvrdý příběh, ale i když je takto tvrdý, říká nám, že se Pán Bůh i po tom všem na lidi nenaštval tak, že by všechny vyhnal. Takhle by se možná chovali lidé, ale Pán Bůh ne. Naopak zkouší to s lidmi znovu a znovu. Proto poslal Ježíše, aby nám lidem vyřídil, že nezapomněl, že na člověka čeká a čeká i na jeho odpověď.*

Nemůžeme Pánu Bohu sice napsat dopis a pak ho poslat, ale můžeme mu poděkovat například při bohoslužbách, nebo v modlitbě.

3. **Zakončení**

    1. Můžete s dětmi přemýšlet, za co můžeme Pánu Bohu poděkovat my. Např.: poděkovat za to, co od Boha máme, resp. konkrétněji, že v Ježíši můžeme plně vidět, že Pán Bůh má tento svět rád a chce nám — svým dětem — pomáhat. Můžeme se také omluvit Bohu za to, co neděláme dobře — kde se nechováme jako jeho děti. Tohle nás učí vztah Boha Otce k Synu Ježíši.
    2. Nebo můžete s dětmi rozvíjet příběh dál: „představte si, že si vinaři poté uvědomili, co strašného spáchali (nebo jeden z nich) a teď píše přiznání majiteli vinice.“

## Pro předškolní děti

### Varianty

1. Nejmladším dětem řekněte jen část 1 a dodejte, že jako prarodiče, kteří mají starost o svá vnoučata, se chová i Pán Bůh. A že dopis, který poslal je vlastně to, co říkal a žil Ježíš.

    **Pomůcky:** vytiskněte si úvodní slovo dětem (viz předchozí oddíl *Pro mladší a starší děti*, bod 1.a). Dejte ho do obálky a nechte ho děti otevřít.

    Při vyprávění nechte nejmenší děti malovat.

2. *K tomuto zpracování úlohy by se vám mohly hodit konkrétní příklady z rodin dětí, fotografie otců a dětí, kteří jsou si podobní, případně děti nechat přiřazovat, kdo ke komu patří atd.*

   *Úvodní otázka*: Jak se pozná, že někdo patří do stejné rodiny? Mají stejné jméno, jsou si podobní, podobně mluví, stejně mávají rukama, když mluví. Dodržují stejná pravidla, mají podobné názory. Když vidíme jednoho z rodiny, poznáme hodně i o těch ostatních rodinných příslušnících.

   Jak poznáme něco o Pánu Bohu, když ho nikdo nikdy neviděl? Kdo nám o něm řekne? Stačí se podívat na Ježíše — je jako Boží syn, který nám o Bohu řekne. Dělá věci tak, jak jeho Otec chce, mluví stejnými slovy, atd. O Bohu nikdo nikdy nemluvil tak dobře, jako Ježíš, nikdo neposlouchal Boha tak pečlivě, proto říkáme, že je jeho jediný Syn.

### Pro nejstarší děti

*(Vybráno z volného výkladu Aleše Mosteckého, dostupné online.)*

Jak je to s tím Ježíšem jako Bohem? Není snad Bůh Bohem a Ježíš člověkem? Nestačilo by, že je vlastně Ježíš dost dobrej učitel a prorok? Proč to celé chápat tak zázračně? *Na tyhle otázky můžeme odpovědět „hokejovým podobenstvím“:*

Pamatuješ na mistrovství světa v hokeji, jak naši vyhráli? Jasně. To bylo oslav a radosti. Každý ví, že vyhrála Česká republika. Ale na tom ledě přece nejezdila celá Česká republika. Tam na bruslích makalo pár chlapů, kteří celou tu naši zemi zastupovali. To oni za ní bojovali, nasazovali své síly, podřídili naplno svojí vůli reprezentaci. A když pak řveme: ‚Mistři, mistři,‘ nemyslíme jen na těch čtyřiadvacet, ale taky my jsme ti vítězové, celá naše republika je šampión. Zpívá se státní hymna a všude je plno státních vlajek.

No, a s Ježíšem je to ve vztahu k Bohu podobné. Samozřejmě, že to byl on, kdo tady po té zemi chodil, učil, pomáhal, vyhlašoval odpuštění, trpěl a zemřel a vstal z mrtvých. On je ten, který zvítězil. Ale v něm zvítězil Bůh sám, protože Ježíš nebojoval jen sám za sebe, ale právě pod vlajkou Božího království. Tohle království on zastupoval. On je ten nezpochybnitelný, právoplatný reprezentant Boží, kterého nám Bůh poslal.

A tím pádem je ve vztahu k nám nic míň než Pán sám.

---

## Liturgie

## Rituál

*Na úvod jednotlivých hodin můžete společně s dětmi recitovat:*

Věřím v Boha Otce, který nás stvořil, věřím v jeho Syna, který nás zachránil, věřím v Ducha svatého, který nás proměňuje.

*Nebo (podle refrénu Svítá 372):*

Víru nám dej, co úskalí zdolává, k doufání měj, když prchá z nás odvaha, lásku rozdávej.

## Biblický text k zapamatování

*Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu…* (Žd 1,1–2a)

## Okénko do bohoslužeb

Můžeme použít fotografie nějakého rodiče a jeho dítěte.

Co vyjadřuji větou: „on je celý táta“ „ona je celá maminka“?

Řekl to někdy někdo o vás? V čem si bývá rodič a dítě podobný?

Vzhled, výška postavy, talenty… Také povaha.

Nejsme kopií svých rodičů. Velký vliv má prostředí, výchova… V něčem je dobré být nebo se snažit být jiný. (I na to se můžeme dětí ptát, v čem by chtěly být jiné než jejich rodiče.)

V nedělní škole teď mluvíme o Ježíši. Říkáme o něm, že je Boží syn. Ta podoba Hospodina a Ježíše není v tom, co vidíme na fotkách rodiče a dítěte. Podoba je v něčem jiném, důležitějším.

V čem? Napadá vás?

V tom, že oba mají hodně rádi lidi.

## Modlitba

Pane Bože, děkujeme ti za tvého syna, kterého jsi k nám poslal. Ukázal nám tvou lásku a to, že jen ty to myslíš s člověkem dobře. Upozorňuješ nás, že nejsme pány všeho, co kolem sebe máme, ale vedeš nás k poznání, že jediným Pánem jsi ty.

Pane Ježíši, tobě děkujeme, že jsi měl tolik odvahy jít i k těm, kteří tě neměli rádi. Můžeme se pro tvou jedinečnou statečnost od tebe učit. Poslouchat zprávu, kterou jen ty jedinečně neseš

od Pána Boha. Skrze tebe poznáváme, co po nás Pán Bůh chce. Za to ti děkujeme. Amen.

Odkaz na píseň

Pane Ježíši Kriste, tys Syn Boží zajisté

Z milosti tak hojné, štědře ukázané

Otče všemohoucí (EZ260)

Tak Bůh tento svět miloval

Ať chválí Boha křesťané, vždyť Syna svého dal

Glory (SV59)

Zněl pláč v noci té (SV396)

Na zemi jsi v pravdě stál (SV200)

Cílová skupina

Starší školní

Školní

Předškolní

Mladší školní

Katechetické cykly

Desatero – Modlitba Páně – Krédo

Téma

Krédo

Biblický odkaz (kat)

Lukáš 20